

УПУТСТВО ЗА КОРИШЋЕЊЕ

ЗА ФИСКАЛНУ КАСУ **GENEKO ROYAL FCA**

САДРЖАЈ:

1. Увод	3
2. Карактеристике регистар касе	4
2.1. Основне компоненте.....	4
2.2. Функционалне карактеристике.....	5
2.3. Техничке карактеристике.....	5
2.4. Тастатура.....	6
2.4.1. Тастер SHIFT.....	6
2.4.2. Унос слова и бројева у SET моду.....	7
2.4.3. Опис тастера.....	8
2.5. Дисплеји.....	12
2.5.1. Дисплеј за продавца.....	12
2.5.2. Дисплеј за купца.....	12
2.6. Мод бравица.....	13
2.7. Штампач.....	13
2.8. Фиока за новац.....	14
3. Укључење регистар касе и рад у 'тренинг' моду	15
4. Коришћење тастера 'ПОМОЋ'	16
4.1. Коришћење ПОМОЋ тастера у REG моду.....	16
4.2. Коришћење ПОМОЋ тастера у SET моду.....	16
4.3. Коришћење ПОМОЋ тастера у X и Z моду.....	17
5. Програмирање регистар касе	18
5.1. Увод у програмирање.....	18
5.2. Подешавање датума и времена (SET 151).....	20
5.3. Промена времена зимско/летње (SET 152).....	21
5.4. Подешавање кода регистар касе (SET 301).....	21
5.5. Подешавање заглавља рачуна (SET 302).....	22
5.6. Подешавање рекламне поруке (SET 303).....	24
5.7. Дефинисање броја карактера у реду (SET 322).....	25
5.8. Програмирање дозволе за штампање рекламне поруке (SET 320).....	25
5.9. Програмирање робних група (SET 305).....	26
5.10. Програмирање штампања дневни извештаја при промени датума и обавезног израчунавања кусура (SET 306).....	26
5.11. Програмирање пореских стопа (SET 308).....	27
5.12. Програмирање највећег износа за чек и кредитну картицу (SET 310).....	28
5.13. Програмирање највећег износа кусура (SET 311).....	29
5.14. Аутоматско штампање извештаја у X и Z моду (SET 315/316).....	29
5.15. Подвлачење збира (SET 324).....	30
5.16. Омогућавање шифре типа Ц-39 (SET 325).....	30
5.17. Подешавање уноса нумерика (SET 352).....	30
5.18. Програмирање одељења (SET 401/432).....	31
5.19. Програмирање артикала (SET 501/750).....	32
5.20. Програмирање додатних артикала.....	34
5.20.1. Форматирање меморије за додатне артикле (SET 801).....	34
5.20.2. Додавање нових артикала (SET 802).....	35
5.20.3. Брисање артикала (SET 803).....	36
5.20.4. Измена артикала (SET 804).....	36

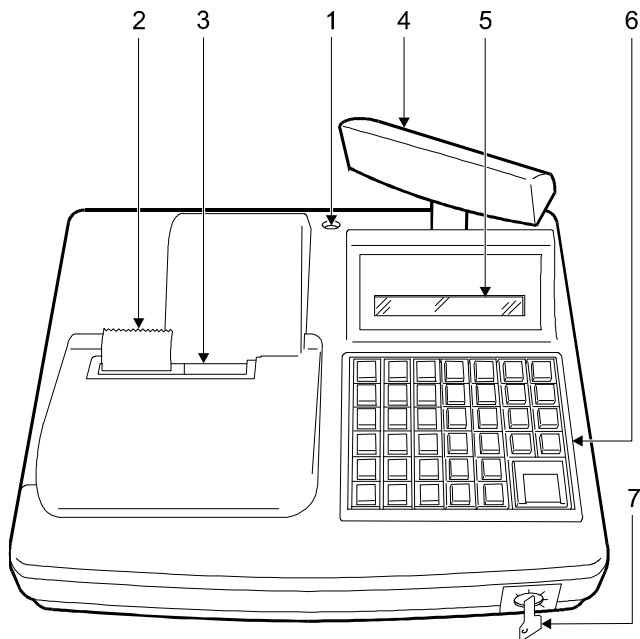
5.20.5. Штампање базе података (SET 806).....	37
5.20.6. Додавање нових артикала унетих преко шифре(SET 807).....	37
5.20.7. Брисање артикала унетих преко шифре(SET 808).....	38
5.20.8. Измена артикала унетих преко шифре(SET 809).....	38
5.21. Штампање програмираних вредности серије 300 (SET 300).....	39
5.22. Штампање програмираних вредности одељења (SET 400).....	39
5.23. Штампање програмираних вредности артикала (SET 500).....	39
5.24. Штампање параметара регистар касе (SET 314).....	39
6. Режим продаје регистар касе.....	40
6.1. Продаја артикала (REG).....	40
6.2. Продаја одређене количине артикала (REG).....	41
6.3. Продаја артикала преко брзих тастера (REG).....	41
6.4. Продаја артикала преко чека и кредитне картице (REG).....	42
6.5. Продаја артикала преко комбиноване врсте наплате (REG).....	43
6.6. Понављање продаје истог артикла (REG).....	44
6.7. Продаја артикала преко бар код читача (REG).....	44
6.8. Сторнирање задње ставке на рачуну (REG).....	45
6.9. Сторнирање ставки на рачуну (REG).....	46
7. Управљачке функције.....	47
7.1. Приказ времена (REG).....	47
7.2. Регистровање уноса новца у касу (REG).....	47
7.3. Регистровање давања новца из касе (REG).....	48
8. Операције у X моду.....	50
9. Дневни и периодични извештаји.....	51
9.1. Пресек стања (X 10).....	52
9.2. Извештај одељења (X/Z 1/11).....	52
9.3. Извештај артикала (X/Z 2/12).....	53
9.4. Извештај артикала по одељењима (X/Z 3/13).....	53
9.5. Финансијски извештај (X/Z 4/14).....	53
9.6. Извештај по касирима (X/Z 5/15).....	54
9.7. Извештај по радним сатима (X/Z 6).....	54
9.8. Извештај додатних артикала (X/Z 9/19).....	54
9.9. Аутоматско штампање извештаја (X/Z 8).....	55
9.10. ДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈ (Z 10).....	55
9.11. Извештај по издвајању пореза (X/Z 20).....	56
10. Периодични извештаји.....	57
10.1 Периодични извештај по датуму (SET 181).....	57
11. Повезивање регистар касе са екстерним уређајима.....	58
11.1. Програмирање RS232 серијског порта (SET 920).....	58
11.2. Програмирање RS232 серијских портова (SET 921/922/923).....	59
11.3. Штампање програмираних вредности серијске комуникације(SET 900)..	60
12. Замена папирних ролни.....	61
Додатак А: Промотивне порукe.....	63

1. Увод

GENEKO FCA је програмабилна, функционална електронска регистар каса са фискалном меморијом. Захваљујући бројним функцијама које се могу програмирати, са могућношћу прикључења бар код скенера и везивања на РС рачунар, може испунити све потребе вашег пословања у малопродајним радњама, мањим супермаркетима, апотекама, услужним радњама. У следећим поглављима ћете наћи информације о инсталацији, програмирању, правилном коришћењу и одржавању касе.

2. Карактеристике регистар касе

2.1. Основне компоненте

- 1. Пломба
- 2. Трака за купца
- 3. Контролна трака

- 4. Покретни дисплеј за купца
- 5. Дисплеј за оператера
- 6. Тастатура
- 7. Мод бравица

2.2. Функционалне карактеристике

Модови рада	<ul style="list-style-type: none">- режим продаје- X извештаји- Z извештаји- програмирање- веза са рачунаром
Број артикала	до 6250
Број одељења	до 32
Број група	до 6
Број начина плаћања	3 (готовина, чек, кредитна картица)
Типови извештаја	<ul style="list-style-type: none">- дневни извештај- пресек стања- периодични извештаји из фискалне меморије- по артиклима- по одељењима- финансијски- по оператеру- по пореским стопама- по сатима
Остале функције	<ul style="list-style-type: none">- рекламна порука до 6 линија- графичка рекламна порука- помоћ при раду

2.3. Техничке карактеристике

Тастатура	39 тастера (11 нумеричких, 28 функцијских)
Дисплеј	За продавца: LCD са позадинским осветљењем, до 16 алфанумеричких знакова За купца: покретни, LCD са позадинским осветљењем, до 10 нумеричких знакова
Штампач	<ul style="list-style-type: none">- двостанични (2 траке, 2 главе и 2 ваљка)- термална технологија- ћирилични и латинични испис карактера- 12 линија у секунди, 18/24 карактера по линији- ширина папира 2 x 44,5мм Ø 80мм- сензор за крај сваке папирне траке
Број серијских портова	3 (PC, бар код читач, EFT-POS терминал)
Напајање	220V (+10%,-15%), 50Hz
Фискална меморија	1900 дневних извештаја
Потрошња	25 W
Радна температура	од 0° C до 40° C
Температура складиштења	од -20° C до 70° C
Димензије	350x320x170 мм
Тежина	3.9 кг

2.4. Тастатура

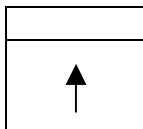
▲ ТРАКА	▲ К.ТРАКА	А АРТ	В-У ФИОКА ПОМОЋ	С-Б КАСА-	Д-Г КАСА+	▲ ↑
БР	Х	* .	Е-З АРТ 5	Ф-Д АРТ 10	Г-Ђ СТОРНО	Ї-Ж БРИШИ
Н 7	Ј 8	К 9	И АРТ 4	Ч АРТ 9	Н-Л АРТЦ-39 АРТ ЕАН/УПЦ	О-Ц КАРТИЦА
W 4	X 5	Y 6	Р-Љ АРТ 3	Q-Њ АРТ 8	Р-П ЧЕК	С-Ћ МЕЋУ ЗБИР
/	()	Т-Ш АРТ 2	У-Ф АРТ 7	РАЗМАК	
'	-	&	V АРТ 1	Z-Ц АРТ 6	ЗБИР	
0	00	000				

2.4.1. Тастер (SHIFT)

Секундарна функција тастера је приказана у горњем делу тастера и приказана је мањим словима у односу на главну функцију. Да би се активирала секундарна функција тастера, потребно је притиснути SHIFT тастер и тастер на којем се налази дата функција.

Тастер SHIFT се такође користи за слова и симболе који се налазе на нумеричким тастерима.

Пример: Избор функције 'ФИОКА' на тастатури

Када се притисне тастер SHIFT, на дисплеју је приказана порука 'ПРИТИСНУТ', што значи да је каса у SHIFT моду. Након притиска тастера, чија се секундарна функција жели активирати, порука 'ПРИТИСНУТ' се брише са екрана, а истовремено се тастер SHIFT деактивира. Уколико се након притиска тастера SHIFT не жели активирати одређени тастер, треба још једном притиснути SHIFT тастер и он се деактивира.

У даљем тексту, због једноставности, функције које су повезане са SHIFT тастером су приказане само преко имена одговарајуће функције.

У случају претходног примера, избор функције 'ФИОКА' ће бити приказан као:

SHIFT – ФИОКА

2.4.2. Унос слова и бројева у SET моду

За унос бројева са нумеричких тастера, потребно је само притиснути одговарајући тастер.

За унос слова и симбола са нумеричких тастера, прво треба притиснути SHIFT тастер, а онда одговарајући нумерички тастер.

За унос слова и симбола са тастера који нису нумерички, потребно је само притиснути одговарајући тастер односно тастер SHIFT па одговарајући тастер.

Пример: Унос назива 'ЛИМУН' преко тастатуре

SHIFT – Л, SHIFT – И, М, SHIFT – У, SHIFT – Н

2.4.3. Опис тастера

ТАСТЕР	ОПИС ТАСТЕРА
 ТРАКА	<p>Користи се за кретање траке за купца.</p>
 К. ТРАКА	<p>Користи се за кретање контролне траке.</p>
A АРТ	<p>У REG моду се користи за потврду продаје дефинисаног артикла. Служи за унос слова А приликом програмирања у SET моду.</p>
В-У ФИОКА ПОМОЋ	<p>Служи за штампање помоћи о одређеном тастеру. У REG моду, после притиска тастера SHIFT, отвара фиоку ван продајне трансакције. Служи за унос слова В и У приликом програмирања у SET моду.</p>
С-Б КАСА+	<p>Региструје унос новца у касу. Служи за унос слова С и Б приликом програмирања у SET моду.</p>
D-Г КАСА-	<p>Региструје узимање новца из касе. Служи за унос слова D и Г приликом програмирања у SET моду.</p>
	<p>Служи за активирање секундарне функције тастера, код тастера који имају две функције.</p>

<p>БР</p>	<p>Поништава некоректан унос са тастатуре. У случају грешке, враћа касу у исправно стање.</p>
<p>Х</p>	<p>У REG моду служи за уношење количине и за приказ времена на дисплеју пре истека од 30 секунди неактивности. Када се притисне заједно са 00 и 000 тастерима, служи за штампање заглавља када се трака за купца и/или контролна трака замене. У SET моду служи за потврду већине програмабилних параметара.</p>
<p>*</p> <p>.</p>	<p>Користи се као децимални сепаратор при уносу децималних бројева. После притиска SHIFT тастера, користи се за унос *.</p>
<p>Е-3</p> <p>АПТ 5</p>	<p>Служи за продају артикла са шифром 5. Служи за унос слова Е и 3 приликом програмирања у SET моду.</p>
<p>Ф-Д</p> <p>АПТ 10</p>	<p>Служи за продају артикла са шифром 10. Служи за унос слова Ф и Д приликом програмирања у SET моду.</p>
<p>Г-Ђ</p> <p>СТОПНО</p>	<p>Служи за сторнирање унетих ставки. Служи за унос слова Г и Ђ приликом програмирања у SET моду.</p>
<p>И-Ж</p> <p>БРИШИ</p>	<p>Користи се за сторнирање последње ставке. Служи за унос слова И и Ж приликом програмирања у SET моду.</p>
<p>Л-И</p> <p>АПТ 4</p>	<p>Служи за продају артикла са шифром 4. Служи за унос слова Л и И приликом програмирања у SET моду.</p>

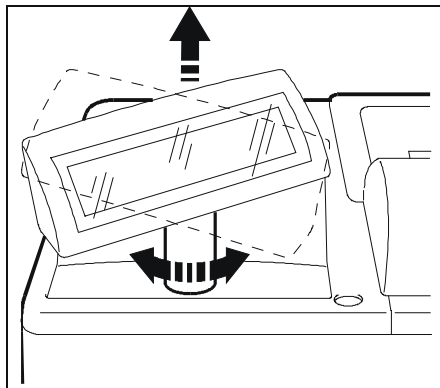
<table border="1"> <tr><td data-bbox="79 92 262 140">М-Ч</td></tr> <tr><td data-bbox="79 140 262 236">АРТ 9</td></tr> </table>	М-Ч	АРТ 9	<p>Служи за продају артикла са шифром 9. Служи за унос слова М и Ч приликом програмирања у SET моду.</p>
М-Ч			
АРТ 9			
<table border="1"> <tr><td data-bbox="79 236 262 288">N-Л</td></tr> <tr><td data-bbox="79 288 262 400">АРТЦ-39 АРТ ЕАН/УПЦ</td></tr> </table>	N-Л	АРТЦ-39 АРТ ЕАН/УПЦ	<p>Служи за унос бар кода преко тастатуре. Служи за унос слова N и Л приликом програмирања у SET моду.</p>
N-Л			
АРТЦ-39 АРТ ЕАН/УПЦ			
<table border="1"> <tr><td data-bbox="79 400 262 453">O-Ц</td></tr> <tr><td data-bbox="79 453 262 564">КАРТИЦА</td></tr> </table>	O-Ц	КАРТИЦА	<p>Служи за плаћање кредитном картицом. Служи за унос слова O и Ц приликом програмирања у SET моду.</p>
O-Ц			
КАРТИЦА			
<table border="1"> <tr><td data-bbox="79 564 262 617">P-Љ</td></tr> <tr><td data-bbox="79 617 262 729">АРТ 3</td></tr> </table>	P-Љ	АРТ 3	<p>Служи за продају артикла са шифром 3. Служи за унос слова P и Љ приликом програмирања у SET моду.</p>
P-Љ			
АРТ 3			
<table border="1"> <tr><td data-bbox="79 729 262 782">Q-Њ</td></tr> <tr><td data-bbox="79 782 262 893">АРТ 8</td></tr> </table>	Q-Њ	АРТ 8	<p>Служи за продају артикла са шифром 8. Служи за унос слова Q и Њ приликом програмирања у SET моду.</p>
Q-Њ			
АРТ 8			
<table border="1"> <tr><td data-bbox="79 893 262 946">R-П</td></tr> <tr><td data-bbox="79 946 262 1058">ЧЕК</td></tr> </table>	R-П	ЧЕК	<p>Служи за плаћање чеком. Служи за унос слова R и П приликом програмирања у SET моду.</p>
R-П			
ЧЕК			
<table border="1"> <tr><td data-bbox="79 1058 262 1110">S-Ћ</td></tr> <tr><td data-bbox="79 1110 262 1222">МЕЂУ ЗБИР</td></tr> </table>	S-Ћ	МЕЂУ ЗБИР	<p>Приказује међузбир продаје на дисплеју. Служи за унос слова S и Ћ приликом програмирања у SET моду.</p>
S-Ћ			
МЕЂУ ЗБИР			
<table border="1"> <tr><td data-bbox="79 1222 262 1275">T-Ш</td></tr> <tr><td data-bbox="79 1275 262 1378">АРТ 2</td></tr> </table>	T-Ш	АРТ 2	<p>Служи за продају артикла са шифром 2. Служи за унос слова T и Ш приликом програмирања у SET моду.</p>
T-Ш			
АРТ 2			

<table border="1"> <tr><td>У-Ф</td></tr> <tr><td>APT 7</td></tr> </table>	У-Ф	APT 7	<p>Служи за продају артикла са шифром 7. Служи за унос слова У и Ф приликом програмирања у SET моду</p>																							
У-Ф																										
APT 7																										
<table border="1"> <tr><td>V</td></tr> <tr><td>APT 1</td></tr> </table>	V	APT 1	<p>Служи за продају артикла са шифром 1. Служи за унос слова V приликом програмирања у SET моду.</p>																							
V																										
APT 1																										
<table border="1"> <tr><td>Z-Ц</td></tr> <tr><td>APT 6</td></tr> </table>	Z-Ц	APT 6	<p>Служи за продају артикла са шифром 6. Служи за унос слова Z и Ц приликом програмирања у SET моду.</p>																							
Z-Ц																										
APT 6																										
<table border="1"> <tr><td>-</td></tr> <tr><td>00</td></tr> </table>	-	00	<p>Користи се за унос две нуле. Када се притисне после SHIFT тастера, приказује симбол из горњег дела тастера. Када се притисне пре тастера X, штампа заглавље на контролној траци при њеној замени.</p>																							
-																										
00																										
<table border="1"> <tr><td>&</td></tr> <tr><td>000</td></tr> </table>	&	000	<p>Користи се за унос три нуле. Када се притисне после SHIFT тастера, приказује симбол из горњег дела тастера. Када се притисне пре тастера X, штампа заглавље на рачуну при замени траке за купца.</p>																							
&																										
000																										
<table border="1"> <tr><td>.</td></tr> <tr><td>0</td></tr> <tr><td>до</td></tr> <tr><td>К</td></tr> <tr><td>9</td></tr> </table>	.	0	до	К	9	<p>Тастери од 0-9 служе за унос цифара преко тастатуре. Када је притиснут SHIFT тастер, служе за унос следећих карактера респективно:</p> <table border="1" data-bbox="283 1110 1024 1169"> <tr> <td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td> </tr> <tr> <td>.</td><td>/</td><td>(</td><td>)</td><td>W</td><td>X</td><td>Y</td><td>H</td><td>J</td><td>K</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	.	/	()	W	X	Y	H	J	K
.																										
0																										
до																										
К																										
9																										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9																	
.	/	()	W	X	Y	H	J	K																	
<table border="1"> <tr><td>РАЗМАК</td></tr> <tr><td>ЗБИР</td></tr> </table>	РАЗМАК	ЗБИР	<p>Служи за завршетак рачуна у случају готовинског плаћања. У SET моду омогућава излазак из програмирања одељења и артикала, а после тастера SHIFT излазак из алфанумеричког окружења.</p>																							
РАЗМАК																										
ЗБИР																										

2.5. Дисплеји

Постоје два дисплеја на регистар каси, један за продавца и један за купца.

Дисплеји показују износе који се укуцавају и поруке које указују на ток операција при трансакцији. Такође се на дисплејима аутоматски приказује време.

2.5.1. Дисплеј за продавца

Дисплеј за продавца има могућност приказивања до 16 карактера у једној линији. Испис на дисплеју је ћирилични или латинични, а димензија карактера је 5 x 8 mm.

Следеће информације су обележене на дисплеју:

АРТ	Ознака артикла (3 цифре)
ПОН	Нумерички бројач за поновљене цене (1 цифра)

16 – 45 - 30

2.5.2. Дисплеј за купца

Дисплеј за купца има могућност приказивања до 10 карактера у једној линији. Испис на дисплеју је ћирилични или латинични, а димензија карактера је 7 mm x 15 mm.

Следеће информације су обележене на дисплеју:

МЗБ	Ознака за међузбир
ЗБИР	Ознака за готовину
КУСУР	Ознака за кусур

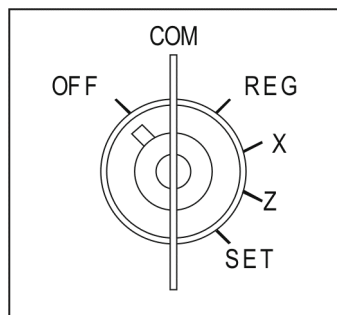
16 – 45 - 30

Дисплеј за купца је покретни. Може се окретати за 90° улево, односно за 90° удесно у односу на почетну позицију.

2.6. Мод бравица

Мод бравица служи за ограничавање приступа функцијама и операционим модовима регистар касе. У ту сврху користе се три различита кључа (OP, SUP и X).

Следећа табела приказује доступност кључева одређеним операционим модовима.

КЉУЧ	МОД
OP	OFF COM REG
X	OFF COM REG X
SUP	OFF COM REG X Z SET

Сви кључеви се могу ставити или извадити из бравице у положајима OFF, COM и REG.

Следећа табела описује операционе модове регистар касе.

ОПЕРАЦИОНИ МОД	ОПИС
OFF	Каса је искључена. Све функције касе су неактивне.
COM	Тастатура се не може користити за унос података. Каса ради као штампач и прима податке са рачунара.
REG	Извршавају се стандардне функције продаје.
X	Овај мод служи за штампање извештаја о продаји без поништавања. Функције продаје се такође могу извршавати.
Z	Овај мод служи за штампање извештаја о продаји са поништавањем (дневни извештај,...).
SET	Овај мод служи за програмирање регистар касе.

2.7. Штампач

Регистар каса има дво-станични термални штампач, који служи за штампање података на две засебне папирне ролне. Једна се користи као трака за купца, а друга као контролна трака. Подаци се штампају на обе траке истовремено и идентични су. Димензија карактера је 2.5 mm x 2.5 mm (стандардни фонт).

У случају нестанка папирне ролне фискалног исечка или контролне траке, пријављује се грешка и штампач престаје са радом.

Термо технологија омогућава поуздан и брз рад, а уједно и високи квалитет штампе.

Карактеристике	
Технологија штампе	термална
Дефиниција	0.125 x 0.17
Матрица карактера	(13+3)x15
Број станица штампача	2 (трака за купца, контролна трака)
Број карактера у линији	18+18
Брзина штампе	12 линија у секунди
Папирна ролна	Ширина: 44,5 мм Пречник: 80 мм (максимално)
Сензори за крај сваке пепирне траке	
Котур за контролну траку са електронским окретањем	
Механизам за уметање папира	

2.8. Фиока за новац

Регистар каса се може повезати са фиоком за новац. Фиока за новац се испоручује са кључевима који служе за пребацивање у неки од два положаја:

- Закључан - фиока за новац се не може отворити
- Откључан – фиока за новац се отвара:
 - аутоматски при затварању продајног рачуна
 - ручно, користећи скривену полуку са задње стране фиоке
 - притиском тастера SHIFT и ФИОКА, који служе за отварање фиоке ван продаје

3. Укључење регистар касе и рад у ‘тренинг’ моду

Регистар каса се укључује окретањем кључа из OFF позиције у неки од радних положаја касе (REG, X, Z или SET). По укључењу касе, изводи се аутоматски кратки тест да би се проверило да ли све компоненте раде исправно. Након завршетка ових тестова каса је спремна за рад.

На екрану се појављује порука у зависности од положаја кључа (види пример). Време се у REG положају појављује 30 секунди након приказивања поменуте поруке.

Пример: Порука на екрану после пребацивања у REG положај

ПРОДАЈА/REG 0.00

Искључивање регистар касе се врши пребацивањем касе у OFF положај.

У тренинг моду регистар касе се налази пре поступка фискализације. Све нефискалне функције касе су доступне у овом моду. Подаци о промету се бележе, али се не уписују у фискалну меморију при поништавању дневног извештаја. **Фискални документи се не могу штампати у овом моду.**

У току поступка фискализације овлашћени сервисер поставља сервисну пломбу у виду печата са својим кодом (види слику на стр. 2). Сервисна пломба онемогућава приступ електронским компонентама, као и фискалној и програмској пломби, без њеног видљивог оштећења.

По извршеном поступку фискализације, каса прелази у **ФИСКАЛНИ РЕЖИМ РАДА** тј. **ТРЕНИНГ МОД ВИШЕ НИЈЕ ДОСТУПАН**. Доступне су све фискалне функције, као и штампање фискалних докумената. На крају сваког фискалног документа се налази фискални лого величине 5 mm x 5 mm.

4. Коришћење тастера 'ПОМОЋ'

Тастер ПОМОЋ се користи за штампање информација о употреби тастера или моду операције на траци за купца и контролној траци.

Може се користити увек осим за време продајног рачуна.

Када је HELP функција активна, на дисплеју за оператера је приказана порука ПОМОЋ. По штампању ПОМОЋ рачуна, регистар каса се аутоматски враћа у мод у коме је била пре ПОМОЋ мода.

4.1. Коришћење ПОМОЋ тастера у REG моду

За коришћење ПОМОЋ тастера у REG моду ван продајне трансакције треба притиснути тастер ПОМОЋ, па тастер о коме се жели добити информација.

Пример: Приказ помоћи за КАСА + тастер преко ПОМОЋ функције

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у REG позицију	ПРОДАЈА/REG 0.00
2	ПОМОЋ	ПОМОЋ
3	КАСА +	ПРОДАЈА/REG 0.00

4.2. Коришћење ПОМОЋ тастера у SET моду

Постоје два нивоа помоћи у SET моду.

Први ниво је када се тастер ПОМОЋ притисне после изабраног мода операције (SET мода). Тада се добија информација о тренутном моду и кодовима за програмирање који су доступни.

Други ниво је када се тастер ПОМОЋ притисне после изабраног кода операције, када се добија детаљна информација о том коду.

Пример: Приказ општих информација о моду и информација за серију 300 кодова за програмирање

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	ПОМОЋ	ПОМОЋ

Напомена: У датом примеру, уколико се жели други ниво помоћи притиснути 300 и тастер ПОМОЋ.

4.3. Коришћење ПОМОЋ тастера у X и Z моду

Као и у SET моду, постоје два нивоа помоћи у X и Z моду.

Први ниво је када се тастер ПОМОЋ притисне после изабраног мода операције (X или Z мода). Тада се добија информација о том моду и извештајима који су доступни.

Други ниво је када се тастер ПОМОЋ притисне после изабраног мода извештаја, када се добија детаљна информација о том извештају.

Пример: Приказ општих информација о X моду и информација о извештају 14

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	ПОМОЋ	ПОМОЋ

Напомена: У датом примеру, уколико се жели други ниво помоћи притиснути 14 и тастер ПОМОЋ.

5. Програмирање регистар касе

5.1. Увод у програмирање

Програмирање регистар касе се одвија преко програмирања функција наведених у следећим табелама.

Да би се извршило програмирање, потребно је окренути SUP кључ у SET позицију и онда користити користити кодове програмирања који су приказани у следећим табелама.

Серије кодова за програмирање

Серија	Тип програмирања
100	Промена времена и читавање извештаја
200	Програмирање икона
300	Програмирање описа, разних функција, итд.
400	Програмирање одељења
500	Програмирање артикала
800	Програмирање додатних артикала
900	Програмирање параметара комуникације

Серија 100 кодова за програмирање

Код	Функција
150	(*) Приказ дневног промета
151	Подешавање датума и времена
152	Промена времена зимско/летње
181	(*) Очитавање продаје извршене између два датума

(*) Ово практично нису кодови за програмирање, већ служе за очитавање фискалних података.

Серија 200 кодова за програмирање (види 'Промотивне поруке')

Код	Функција
200	Штампање програмираних вредности серије 200
201	Програмирање група артикала
202	Програмирање графичке рекламне поруке
203	Програмирање рачуна за купца
204	Програмирање рачуна са испрекиданом линијом
205	Програмирање штампања и времена рачуна
206	Програмирање празника и јубилеја
207	Програмирање порука за одељења
208	Измена порука за одељења
297	Штампање икона са рекламном поруком
298	Штампање само порука
299	Штампање само икона

Серија 300 кодова за програмирање

Код	Функција
300	Штампање програмираних вредности серије 300
301	Подешавање кода регистар касе
302	Подешавање заглавља рачуна
303	Подешавање рекламне поруке
305	Програмирање робних група
306	Програмирање штампање дневног извештаја при промени датума и обавезног израчунавања кусура
308	Програмирање пореских стопа
310	Програмирање највећег износа чека и кредитне картице
311	Програмирање највећег износа кусура
314	Штампање параметара регистар касе
315	Аутоматско штампање извештаја у X моду
316	Аутоматско штампање извештаја у Z моду
320	Програмирање дозволе за штампање рекламне поруке.
322	Дефинисање броја карактера у реду (18/24)
324	Подвлачење збира
325	Омогућавање шифре типа Ц-39 аптека
352	Подешавање уноса нумерика

Серија 400 и 500 кодова за програмирање

Код	Функција
400	Штампање програмираних вредности одељења
401/432	Програмирање одељења
500	Штампање програмираних вредности артикала
501/570	Програмирање артикала

Серија 800 кодова за програмирање

Код	Функција
801	Форматирање меморије за додатне артикле
802	Додавање нових артикала
803	Брисање артикала
804	Измена артикала
805	Капацитет тотализатора за промет додатних артикала
806	Штампање базе података
807	Додавање нових артикала унетих преко шифре
808	Брисање артикала унетих преко шифре
809	Измена артикала унетих преко шифре

Серија 900 кодова за програмирање

Код	Функција
900	Штампање програмираних вредности за ову серију
920	Програмирање RS232 серијског порта
921	Програмирање RS232 серијског порта А
922	Програмирање RS232 серијског порта В
923	Програмирање RS232 серијског порта С

5.2. Подешавање датума и времена (SET 151)

Регистар каса има аутоматски бројач датума и времена. Када се иницијално унесе датум и време, није га потребно више мењати. Датум и време се произвољно могу мењати само пре поступка фискализације. **При томе треба имати на уму да иницијално треба програмирати зимско време. Зимско време је 1 сат уназад у односу на летње време.** По извршеној фискализацији датум и време се могу мењати само након рестарта регистар касе.

При томе треба имати на уму следећа ограничења:

- Датум не може бити старији од датума увођења фискалне касе у експлоатацију
- Датум се не може променити док се не уради дневни извештај
- Датум не може бити старији од датума сачињавања последњег дневни извештаја
- Време се не може променити осим промене зимског у летње време и обрнуто и то после урађеног дневног извештаја, а пре прве продаје наредног дана

Пример: Промена датума и времена

- Одрађен рестарт касе од стране овлашћеног сервисера

Корак	Редослед тастера	Дисплеј							
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0							
2	<table border="1"><tr><td>1</td><td>5</td><td>1</td><td>X</td></tr></table>	1	5	1	X	DD-MM-GG			
1	5	1	X						
3	<table border="1"><tr><td>D</td><td>D</td><td>M</td><td>M</td><td>G</td><td>G</td><td>X</td></tr></table>	D	D	M	M	G	G	X	HH-MM
D	D	M	M	G	G	X			
4	<table border="1"><tr><td>H</td><td>H</td><td>M</td><td>M</td><td>X</td></tr></table>	H	H	M	M	X	ПОСТ. (SET) 0		
H	H	M	M	X					

У кораку 3 DD је дан у распону 01-31, MM је месец у распону 01-12, GG је година у распону 00-99 (2000-2099)

У кораку 4 HH је сат у распону 00-23, MM је минут у распону 00-59.

Напомене:

1. Тренутна позиција на коју се уноси цифра трепери на дисплеју.
2. Уколико није одрађен дневни извештај, појављује се порука о грешци на дисплеју. Тада је потребно притиснути тастер БР, вратити се у Z мод и одрадити дневни извештај.
3. За потврду постојећег датума или времена притиснути тастер X.
4. У случају грешке пребацити кључ у неки други положај, вратити у SET положај и поновити поступак.

5.3. Промена времена зимско/летње (SET 152)

Овим кодом се може извршити промена из зимског у летње време и обрнуто. Променом вредности овог кода на 1, време се помера 1 сат унапред, а променом са 1 на 0 време се помера 1 сат уназад.

Пример: Промена времена из зимског у летње време

- Одрађен дневни извештај (10 у Z моду)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	152 0
3	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

5.4. Подешавање кода регистар касе (SET 301)

Уколико се у једној радњи користи више од једне регистар касе, могуће је за сваку од њих дефинисати алфанумерички код ради лакше идентификације .

Овај код ће се аутоматски штампати на рачуну.

Пример: Додељивање кода БРОЈК1 регистар каси

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	БРОЈ
3	<input type="text" value="Б"/> <input type="text" value="Р"/> <input type="text" value="О"/> <input type="text" value="Ј"/> <input type="text" value="К"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

Напомене:

1. После уноса сваког карактера, на дисплеју је приказан број унетих карактера (до 6 карактера). За унетих 6 и више карактера, појављује се грешка на дисплеју.
2. Уколико је унети карактер погрешан, притиснути тастер БР и унети исправан карактер.
3. Уколико се жели променити код, поновити поступак од почетка и унети нови код. Стари код ће аутоматски бити обрисан.
4. Уколико се жели поништити унети код, притиснути РАЗМАК тастер и онда тастер X.

5.5. Подешавање заглавља рачуна (SET 302)

Заглавље рачуна, по прописима, мора садржати **назив и адресу продајног места, порески идентификациони број (ПИБ) и идентификациони број фискалног модула (ИБФМ).**

Може се испрограмирати до 8 линија за назив и адресу продајног места.

Последња линија заглавља је резервисана за ПИБ, КОЈИ СЕ УНОСИ САМО У ТОКУ ПОСТУПКА ФИСКАЛИЗАЦИЈЕ ИЛИ ПРИ ЗАМЕНИ ФИСКАЛНОГ МОДУЛА И НЕ МОЖЕ СЕ ВИШЕ МЕЊАТИ!

За програмирање слова и симбола користе се правила за унос слова и симбола (види 2.4.).

Могуће је програмирати атрибут и фонт карактера (види табелу), као и број карактера у једном реду (види код за програмирање 322).

Атрибут карактера	Број карактера	Фонт
0 = нормално	18/24	0 = TEAM (иницијално)
1 = подебљано	9/12	
2 = дупла висина	18/24	1 = BRAZILIA
3 = дупла висина и подебљано	9/12	

Пример: Програмирање 6-линијског заглавља рачуна приказаног у следећој табели, користећи атрибут 0 и фонт TEAM

Линија заглавља рачуна	Порука за програмирање
Линија 1.	ДРАГСТОП ГЕНЕКО
Линија 2.	РБ ГЕНЕРАЛЕКОНОМИК
Линија 3.	ПРОДАВНИЦА БР.1
Линија 4.	КУМОДРАШКА 160
Линија 5.	БЕОГРАД
Линија 6.	ПИБ:123456789

Корак	Редослед тастера	Дисплеј	
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET)	0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	302 (5-9)	9
3	Унети број редова заглавља рачуна: <input type="text" value="6"/> <input type="text" value="X"/>	302 1 БР.ЛОГА	0
4	Притиснути тастер X, унети прву линију заглавља рачуна, па тастер X	302 1 АТРИБУТ	0
5	Потврдити атрибут "нормално" (0) притиском X тастера	302 1 ФОНТ	0
6	Потврдити фонт " TEAM " (0) притиском X тастера	302 2 БР.ЛОГА	0
7	Поновити кораке 4-6 за сваку линију заглавља рачуна	ПОСТ. (SET)	0

Напомене:

1. Иницијално вредност за број линија заглавља рачуна је 9.
2. Уколико се жели прекинути програмирање заглавља потребно је притискати тастер X све док се не појави порука о SET моду.
3. При уносу линија заглавља на дисплеју се приказује унети текст. За брисање линије притиснути тастер РАЗМАК као први карактер линије и тастер X за потрвду.
4. Уколико је унети карактер погрешан или је број крактера већи од дозвољеног броја, пријављује се грешка. Притиснути тастер БР и наставити са исправним уносом.

5.6. Подешавање рекламне поруке (SET 303)

На сличан начин као програмирање заглавља, може се испрограмирати текстуална или графичка рекламна порука до 6 линија. Програмирање графичке рекламне поруке се налази у додатку 'ПРОМОТИВНЕ ПОРУКЕ'

Пример: Програмирање 6-линијске текстуалне рекламне поруке приказане у следећој табели, користећи атрибут 0 (нормално) и фонт TEAM.

Линија рекламне поруке	Иницијална порука	Порука за програмирање
Линија 1.	ХВАЛА	ХВАЛА
Линија 2.	И	НА
Линија 3.	ДОВИЋЕЊА	ПОСЕТИ
Линија 4.		ДОЋИТЕ
Линија 5.		НАМ
Линија 6.		ПОНОВО

Атрибут карактера	Број карактера	Фонт
0 = нормално	18/24	0 = TEAM
1 = подебљано	9/12	
2 = дупла висина	18/24	1 = BRAZILIA
3 = дупла висина и подебљано	9/12	

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="X"/>	303 1 БР.ЛОГА 0
3	Притиснути тастер X, унети прву линију рекламне поруке, па тастер X	303 1 АТРИБУТ 0
4	Потврдити атрибут "нормално" (0) притиском X тастера	303 1 ФОНТ 0
5	Потврдити фонт " TEAM " (0) притиском X тастера	303 2 БР.ЛОГА 0
6	Поновити кораке 3-5 за сваку линије поруке	ПОСТ. (SET) 0

Напомене:

1. При уносу линија рекламне поруке на дисплеју се приказује унети текст. За брисање линије притиснути тастер РАЗМАК као први карактер линије и тастер X за потврду.
2. Уколико је унети карактер погрешан или је број карактера већи од дозвољеног броја, пријављује се грешка. Притиснути тастер БР и наставити са исправним уносом.

5.7. Дефинисање броја карактера у реду (SET 322)

Различити подаци који се могу програмирати обично имају ограничење од 18 карактера по реду. Међутим, тај број карактера се може повећати на 24 карактера по реду.

Код	Опис
1	Број карактера по реду је 18 (иницијално подешено).
0	Број карактера по реду је 24.

Пример: Програмирање регистар касе тако да се штампају 24 карактера по реду

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	322 1
3	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

Напомене: У случају грешке у уносу, пристиснути тастер БР и наставити са правилним уносом.

5.8. Програмирање дозволе за штампање рекламне поруке (SET 320)

Може се дозволити или забранити штампање рекламне поруке на начин описан у следећој табели.

Код	Опис
0	Забрана штампања
1	Дозвола штампања иницијалне поруке
2	Дозвола штампања програмиране поруке

Пример: Дозвола штампања програмиране поруке

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	320 0
3	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

5.9. Програмирање робних група (SET 305)

Дефинисање робних група омогућује праћење података о продаји по различитим категоријама производа. На тај начин се могу добити детаљнији извештаји о свакој робној групи.

Могуће је испрограмирати до 6 робних група са дужином до 12 карактера.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="X"/>	ГРУПА1
3	Унети назив групе и притиснути тастер X	ГРУПА2
4	Поновити корак 3 за сваку групу	ПОСТ. (SET) 0

Напомене:

1. За потврду постојећег назива групе, притиснути само тастер X.
2. При промени назива групе, стари назив ће аутоматски бити пребрисан.

5.10. Програмирање штампања дневног извештаја при промени датума и обавезног израчунавања кусура (SET 306)

При промени датума, могуће је забранити продају док се не уради дневни извештај. Иницијално је подешена вредност 0 за ову функцију (дозвољена је продаја и после промене датума). Променом ове вредности на 1, при промени датума се мора одштампати дневни извештај да би се омогућила даља продаја.

Обавеза израчунавање кусура се такође може испрограмирати променом на вредност 1.

Ове две функције се у коду програмирања 306 програмирају једна за другом респективно. Иницијална вредност је 00.

Пример: Програмирање штампања дневног извештаја при промени датума и обавезног израчунавања кусура

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="6"/> <input type="text" value="X"/>	306 00
3	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

5.11. Програмирање пореских стопа (SET 308)

Могуће је дефинисати 9 пореских стопа. Пореске стопе служе за израчунавање пореза. Користе се при програмирању артикала.

Следећа табела приказује пореске стопе са иницијално подешеним вредностима.

Број	Пореска стопа	Вредност	Број	Пореска стопа	Вредност
1	А	0,00	6	Ж	0,00
2	Г	0,00	7	И	0,00
3	Д	20,00	8	Ј	0,00
4	Ђ	20,00	9	К	0,00
5	Е	20,00			

Пример: Програмирање пореских стопа Д, Ђ и Е на вредност од 17%.

Број	Пореска стопа	Вредност	Број	Пореска стопа	Вредност
1	А	0,00	6	Ж	** ** ,
2	Г	0,00	7	И	** ** ,
3	Д	17,00	8	Ј	** ** ,
4	Ђ	17,00	9	К	** ** ,
5	Е	17,00			

Корак	Редослед тастера	Дисплеј		
1	Окрнути SUP кључ у SET позицију, одрађен дневни извештај (10 у Z моду)	ПОСТ. (SET) 0		
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="8"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	308	1	0,00
3	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	308	2	0,00
4	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	308	3	20,00
5	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="7"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	308	4	20,00
6	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="7"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	308	5	20,00
7	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="7"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	308	6	** ** ,
8	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	308	7	** ** ,
9	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	308	8	** ** ,
10	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	308	9	** ** ,
11	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/> <input type="text" value="X"/>	УПИС У ФМ ?		
12	За потврду притиснути 1, за прекид 0	ПОСТ. (SET) 0		

Напомене:

1. Пореске стопе је могуће мењати само након урађеног дневног извештаја (10 у Z моду).
2. Вредности пореских стопа се могу мењати до 30 пута.
3. Вредност пореских стопа је у опсегу од 0.01 до 99.99.
4. Параметар који означава да ли се одређена пореска стопа користи или не може имати вредност 1 (користи се) или 0 (не користи се).
5. За проверу програмираних пореских стопа, поновити поступак од корака 1, притискајући само тастер X за потврду. При томе ће на дисплеју бити приказане постојеће вредности пореских стопа.
6. При промени већ испрограмираних пореских стопа, старе вредности ће аутоматски бити пребрисане.

Пример: Промена параметра пореске стопе 1 у вредност нула (пореска стопа 1 се не користи)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј		
1	Окренути SUP кључ у SET позицију, одрађен дневни извештај (10 у Z моду)	ПОСТ. (SET)		0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="8"/> <input type="text" value="X"/>	308	1	1
3	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	308	1	0,00
4	Притискати тастер X до повратка у почетни положај SET мода	ПОСТ. (SET)		0

5.12. Програмирање највећег износа за чек и кредитну картицу (SET 310)

Износ који се плаћа чеком и кредитном картицом се може ограничити. Када се испрограмира максимални износ, каса ће пријавити грешку за износе веће од лимитираног. Максимални износ може бити у опсегу између 0 и 9.999.999.999.

Пример: Програмирање износа за плаћање чеком на 100.000 динара и за плаћање кредитном картицом на 1.500.000 динара

Корак	Редослед тастера	Дисплеј		
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET)		0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	H		0.00
3	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	H		0.00
4	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET)		0

5.13. Програмирање највећег износа кусура (SET 311)

Износ новца који се враћа купцу на име кусура се може ограничити. Када се испрограмира максимални износ, каса ће пријавити грешку за новчане износе веће од лимитираног. Максимални износ може бити у опсегу између 0 и 9.999.999.999.

Пример: Програмирање максималног износа кусура на 70.000 динара

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	Н 0
3	<input type="text" value="7"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

5.14. Аутоматско штампање извештаја у X и Z моду (SET 315/316)

Одређени број извештаја се може аутоматски штампати. На тај начин, при захтеву за штампу једног од извештаја (види поглавље 'Периодични извештаји') каса штампа све програмиране извештаје. Код за програмирање за X мод је 315, за Z мод је 316.

Пример: Програмирање аутоматског штампања извештаја 1 (по одељењима), 4 (по операторима) и 6 (по сатима) у X моду

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="X"/>	315 1 0
3	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	315 2 0
4	<input type="text" value="4"/> <input type="text" value="X"/>	315 3 0
5	<input type="text" value="6"/> <input type="text" value="X"/>	315 4 0
6	Притискати тастер X до повратка у почетни положај SET мода	ПОСТ. (SET) 0

5.15. Подвлачење збира (SET 324)

Овом функцијом се изабира начин штампања укупног износа за уплату на рачуну за купца. Износ за уплату може бити одштампан са нормалним или дуплом висином карактера. Иницијално је подешена вредност 1 (дупла висина).

Пример: Програмирање штампања укупног износа за уплату са нормалном висином карактера (вредност 0)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="X"/>	324 1
3	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

5.16. Омогућавање шифре типа Ц-39 (SET 325)

Овом функцијом се дозвољава шифра типа Ц-39 која се користи у фармацији. Иницијално је ова функција подешена на вредност 0 (забрана шифре типа Ц-39).

Пример: Омогућавање шифре типа Ц-39

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="X"/>	325 0
3	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

5.17. Подешавање уноса нумерика (SET 352)

Овим кодом се подешава начин уноса нумерика. Под овим се подразумева како се уносе бројеви са децималама. Постоје два могућа начина уноса:

Код	Опис
0	Унос децималне тачке (иницијално)
1	Аутоматска децимална тачка

Пример: Промена уноса нумерика на аутоматску децималну тачку

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	352 0
3	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

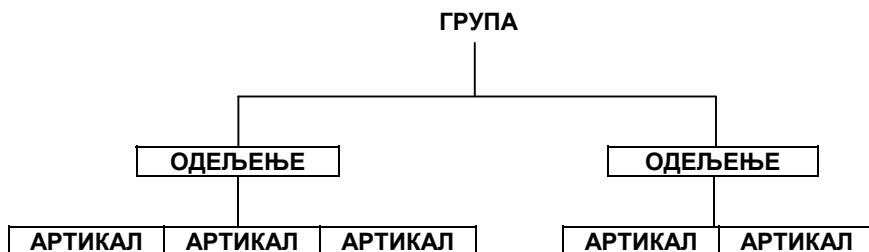
5.18. Програмирање одељења (SET 401/432)

Робна одељења служе за везу са пореским стопама и детаљнију класификацију производа. Дефинисањем робних одељења могу се опширније пратити подаци о продаји.

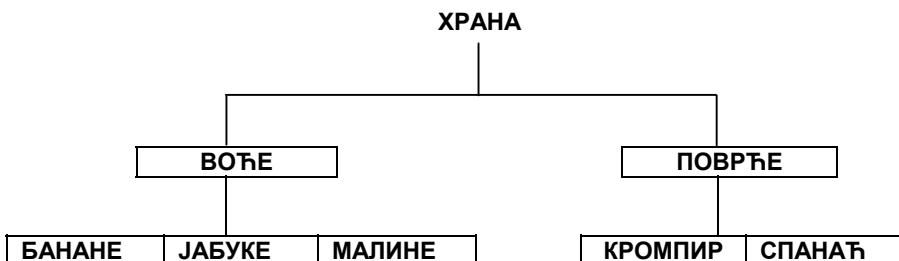
Постоји 32 програмибилна одељења. Тастери одељења служе за везу са пореским стопама и за вођење евиденције о продаји.

Одељења се могу повезати са робним групама с једне стране, а са артиклима са друге стране.

Општи дијаграм класификације производа

Пример: Дијаграм класификације производа

Следећа табела показује параметре одељења који се могу програмирати.

Поље	Опис поља	Иницијално на дуплеју	Иницијално на рачуну
A	Назив одељења	ОД01/32	ОД01/32
E	Веза са пореском стопом	3	3
F	Веза са робном групом	0 = Не	-

Коришћење тастера при програмирању одељења	
Кодови 401/432	Кодови за програмирање одељења 1 до 32.
'X' тастер	Прелазак на следећу функцију у оквиру истог одељења
'АРТ1' тастер	Прелазак на исту функцију следећег одељења
'ЗБИР' тастер	Излазак из програмирања одељења у било ком тренутку. Програмирани параметри ће бити сачувани.

Пример: Програмирање одељења 1

Корак	Редослед тастера	Дисплеј	
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET)	0
2	<input type="text" value="4"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	ОДО1	0
3	Унети назив одељења и притиснути тастер X	401 E	3
4	Унети спецификацију пореске стопе (1-9) и притиснути тастер X.	401 F	0
5	Унети групу којој одељење припада и притиснути тастер X.	ОДО2	0
6	Наставити са програмирањем или притиснути тастер X и ЗБИР за завршетак програмирања	ПОСТ. (SET)	0

Напомене:

1. Промена назива одељења и везе са пореском стопом је могућа само после одрађеног дневног извештаја.
2. У случају погрешног уноса, нпр. уноса већег броја карактера од дозвољених 12 или уноса више од 8 цифара, каса пријављује грешку. Притиснути тастер БР и наставити са радом.
3. Ако се не унесе назив одељења, користи се иницијални назив одељења.
4. Уколико се жели обрисати комплетан назив одељења притиснути тастер РАЗМАК, па онда тастер X.
5. Уколико се одељење не везује за робну групу, треба потврдити вредност 0 притиском тастера X.
6. Штампане програмираних вредности за одељења се врши преко кода 400 (види 'Штампане програмираних вредности одељења').

5.19. Програмирање артикала (SET 501/750)

Програмирање артикала се користи за једнозначно дефинисање производа. Преко кодова 501/750 се могу програмирати првих 250 артикала. За сваки артикал се дефинише назив артикала са/без јединице мере, цена и одељење којем артикал припада. Јединица мере није обавезна ако се ради о комадним производима, а ако се програмира од назива производа се одваја знаком '/'. **Веза са пореском стопом је остварена преко одељења.** Груписање артикала по одељењима такође омогућује детаљније праћење података о продаји.

Табела параметара артикала

Поље	Опис поља	Опсег поља
A	Назив артикла/јединица мере	до 24 карактера
B	Цена артикла	до 8 цифара (0-99999999)
C	Одељење којем артикал припада	1 - 32

Коришћење тастера при програмирању артикала	
Кодови 501/750	Кодови за програмирање артикала 1 до 250
'X' тастер	Прелазак на следећу функцију у оквиру истог артикла
'АРТ1' тастер	Прелазак на исту функцију следећег артикла
'ЗБИР' тастер	Излазак из програмирања одељења у било ком тренутку. Програмирани параметри ће бити сачувани.

Пример: Програмирање артикла под шифром 1

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију.	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="5"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	АРТ001
3	Унети назив артикла и притиснути тастер X.	501 B 0.00
4	Унети цену артикла и притиснути тастер X.	501 C 0
5	Унети одељење којем артикал припада и притиснути тастер X.	АРТ002 0
6	Наставити са програмирањем или притиснути тастере X и ЗБИР за завршетак програмирања.	ПОСТ. (SET) 0

Напомене:

1. Назив артикла, јединица мере, ознака пореске стопе се могу мењати само након урађеног дневног извештаја, а пре издавања првог рачуна у наредном дану. Цена артикла се може мењати и пре одрађеног дневног извештаја (у току продаје).
2. Јединица мере се за артикле који се продају на комад подразумева и није је потребно уносити.
3. У случају погрешног уноса, нпр. уноса већег броја карактера од дозвољених 24, каса пријављује грешку. Притиснути тастер БР и наставити са радом.
4. Уколико се не унесе назив артикла, користи се иницијални назив артикла.
5. Уколико се жели обрисати комплетан назив артикла притиснути тастер РАЗМАК, па онда тастер X. Иницијална вредност назива артикла ће поново бити активирана.
6. Промена одељења којем артикал припада се може урадити само након дневног извештаја (10 у Z моду).

5.20. Програмирање додатних артикала

Поред 250 основних артикала могуће је програмирати до 6000 додатних артикала. Ови артикли се могу програмирати на два начина. Први начин је преко бар код читача. У овом случају шифра артикла је његов бар код. Други начин је уносом шифре преко тастатуре у опсегу од 251 до 6280.

5.20.1. Форматирање меморије за додатне артикле (SET 801)

Пре програмирања додатних артикала, потребно је активирати меморију за те артикле. То се постиже кодом за програмирање 801. Поред активације, у оквиру овог кода се дефинишу и максималан број карактера за артикле као и типови извештаја (види табелу).

Поље и опис поља	Вредности поља
А: Број карактера за назив артикала	Максимална вредност је 18 или 24 (у зависности од кода 322)
В: Типови извештаја за артикле	0 = Периодични 1 1 = Периодични 1 и Периодични 2
Напомена: Максималан број артикала од 6000 се може постићи са максималном дужином карактера 12 и опцијом Периодични 1 за извештај додатних артикала	

Пример: Активирање меморије за додатне артикле са 16 карактера за назив артикала и 1 за типове извештаје

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију.	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	НАПРЕД ? (0/1)
3	Притиснути 1 за наставак или 0 за прекид.	У РЕДУ ? (0/1)
4	Притиснути 1 за наставак или 0 за прекид.	801 А 16
5	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="X"/>	801 В 1
6	<input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

Напомене:

У случају погрешног уноса, нпр. уноса већег броја карактера од дозвољених 24, каса пријављује грешку. Притиснути тастер БР и наставити са радом.

5.20.2. Додавање нових артикала (SET 802)

Додатни артикли се могу програмирати након активирања меморије. Шифра артикла се програмира преко бар код читача или уносом преко тастатуре.

Табела параметара артикала

Поље	Опис поља	Опсег поља
A	Назив артикла/јединица мере	до 18/24 карактера
B	Цена артикла	до 8 цифара (0-99999999)
C	Одељење којем артикал припада	1 - 32

Пример: Програмирање артикла преко бар код читача

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију, повезан бар код читач	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	АРТ УНОС
3	Прећи бар код читачем преко бар кода артикла ИЛИ притиснути тастер АРТ ЕАН/УПЦ, укуцати ручно бар код и притиснути тастер X	АРТ
4	Унети назив артикла и притиснути тастер X.	АРТ В 0,00
5	Унети цену артикла и притиснути тастер X	АРТ С 1
6	Унети одељење којем артикал припада и притиснути тастер X.	ЧЕКАЊЕ
7	Наставити са програмирањем или притиснути ЗБИР тастер за завршетак програмирања.	ПОСТ. (SET) 0

5.20.3. Брисање артикала (SET 803)

Овим кодом се могу брисати артикли који су испрограмирани.

Пример: Брисање артикла преко бар код читача

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију, повезан бар код читач	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="X"/>	АРТ УНОС
3	Прећи бар код читачем преко бар кода артикла ИЛИ притиснути тастер АРТ ЕАН/УПЦ, укуцати ручно бар код и притиснути тастер X	АРТ УНОС
4	Наставити са брисањем артикала или притиснути ЗБИР тастер за потврду брисања.	ПОСТ. (SET) 0

5.20.4. Измена артикала (SET 804)

Овим кодом се мењају параметри већ испрограмираних артикала.

Пример: Измена параметара артикла преко бар код читача

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију, повезан бар код читач	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="X"/>	АРТ УНОС
3	Прећи бар код читачем преко бар кода артикла ИЛИ притиснути тастер АРТ ЕАН/УПЦ, укуцати ручно бар код и притиснути тастер X	ФАНТА
4	Унети нови назив артикла и притиснути тастер X.	АРТ В 0,00
5	Унети нову цену артикла и притиснути тастер X	АРТ С 0
6	Унети ново одељење којем артикал припада и притиснути тастер X.	ЧЕКАЊЕ
7	Наставити са програмирањем или притиснути ЗБИР тастер за завршетак програмирања.	ПОСТ. (SET) 0

5.20.5. Штампање базе података (SET 806)

Овим кодом се штампа база података односно сви програмирани артикли са својим параметрима.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="6"/> <input type="text" value="X"/>	806 0

5.20.6. Додавање нових артикала унетих преко шифре (SET 807)

Додатне артикле је могуће програмирати и путем уноса шифара у опсегу 251 до 6280.

Пример: Програмирање артикала путем шифре

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију,	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="7"/> <input type="text" value="X"/>	807 251
3	Унети шифру артикла у опсегу 251-6280 и притиснути тастер X	АРТ
4	Унети назив артикла и притиснути тастер X.	АРТ В 0,00
5	Унети цену артикла и притиснути тастер X	АРТ С 1
6	Унети одељење којем артикал припада и притиснути тастер X.	807 252
7	Наставити са уносом артикала или притиснути тастере 0 и X за завршетак програмирања	ПОСТ. (SET) 0

5.20.7. Брисање артикала унетих преко шифре (SET 808)

Овим кодом се бришу артикли који су програмирани преко шифре.

Пример: Брисање артикала путем шифре

Корак	Редослед тастера	Дисплеј				
1	Окренути SUP кључ у SET позицију,	ПОСТ. (SET) 0				
2	<table border="1"><tr><td>8</td><td>0</td><td>8</td><td>X</td></tr></table>	8	0	8	X	808 251
8	0	8	X			
3	Унети шифру артикла у опсегу 251-6280 и притиснути тастер X	808 252				
4	Наставити са брисањем артикала или притиснути тастере 0 и X за завршетак програмирања	ПОСТ. (SET) 0				

5.20.8. Измена артикала унетих преко шифре (SET 809)

Овим кодом се мењају параметри већ испрограмираних артикала унетих преко шифре.

Пример: Измена артикала путем шифре

Корак	Редослед тастера	Дисплеј				
1	Окренути SUP кључ у SET позицију,	ПОСТ. (SET) 0				
2	<table border="1"><tr><td>8</td><td>0</td><td>9</td><td>X</td></tr></table>	8	0	9	X	809 251
8	0	9	X			
3	Унети шифру артикла у опсегу 251-6280 и притиснути тастер X	АРТ				
4	Унети назив артикла и притиснути тастер X.	АРТ В 0,00				
	Унети цену артикла и притиснути тастер X	АРТ С 1				
	Унети одељење којем артикал припада и притиснути тастер X.	809 252				
4	Наставити са уносом артикала или притиснути тастере 0 и X за завршетак програмирања	ПОСТ. (SET) 0				

5.21. Штампање програмираних вредности серије 300 (SET 300)

Овом функцијом се штампају програмиране вредности кодова за програмирање серије 300.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј	
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET)	0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	300	0

5.22. Штампање програмираних вредности одељења (SET 400)

Овом функцијом се штампају програмиране вредности за сва одељења.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј	
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET)	0
2	<input type="text" value="4"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	400	0

5.23. Штампање програмираних вредности артикала (SET 500)

Овом функцијом се штампају програмиране вредности за интерне артикле.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј	
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET)	0
2	<input type="text" value="5"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	500	0

5.24. Штампање параметара регистар касе (SET 314)

Овом функцијом се штампају параметри регистар касе (број одељења, број артикала, број начина плаћања, број пореских стопа и број страних валута).

Корак	Редослед тастера	Дисплеј	
1	Окренути SUP кључ у SET позицију	ПОСТ. (SET)	0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="X"/>	314	0

6. Режим продаје регистар касе

У режим продаје се улази окретањем кључа у REG положај.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у REG позицију	ПРОДАЈА/REG 0

6.1. Продаја артикала (REG)

Продаја артикала се врши на следећи начин:

- преко тастатуре унети шифру артикла
- притиснути тастер АРТ

У случају да жељени артикал није испрограмиран, каса пријављује грешку.

Пример: Продаја артикла по шифром 12 са ценом од 15 динара, при чему купац даје тачан износ у готовини.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="АРТ"/>	012 1 15.00
2	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ЗБИР 15.00

Пример: Продаја два артикла по шифрама 7 и 12 са ценом од 50 динара односно 15 динара респективно, при чему купац даје 100 динара у готовини.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="7"/> <input type="text" value="АРТ"/>	007 1 50.00
2	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="АРТ"/>	012 1 15.00
3	<input type="text" value="МЗБ"/>	МЗБ 65.00
4	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/>	100
5	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ПОВ 35.00

6.2. Продаја одређене количине артикала (REG)

Количина артикла, ако је различита од 1, се уноси на следећи начин:

- унети количину артикла
- притиснути тастер X.

Пример: Продаја количине од 5 артикала под шифром 25 са ценом од 13,50 динара, при чему купац даје 70 динара у готовини.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="5"/> <input type="text" value="X"/>	5
2	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="APT"/>	025 1 67.50
3	<input type="text" value="MЗБ"/>	MЗБ 67.50
4	<input type="text" value="7"/> <input type="text" value="0"/>	70
5	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ПОВ 2.50

6.3. Продаја артикала преко брзих тастера (REG)

Првих 10 програмираних артикала се може продавати директно преко брзих тастера АРТ 1 до АРТ 10.

Пример: Продаја артикала са шифром 1, 3 и 8 при чему купац даје тачан износ у готовини

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="АРТ 1"/>	001 1 20.00
2	<input type="text" value="АРТ 3"/>	003 1 20.00
3	<input type="text" value="АРТ 8"/>	008 1 100.00
4	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ЗБИР 140.00

6.4. Продаја артикала преко чека и кредитне картице (REG)

Поред готовинског начина плаћања, постоје и два безготовинска : чек и кредитна картица. Продајни рачун се може завршити преко тастера за чек или кредитну картицу уместо тастера за готовину (ЗБИР).

Пример: Продаја два артикла под шифрама 8 и 21 са ценом од 100 динара односно 800 динара респективно, при чему купац плаћа рачун чеком.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="АРТ"/>	008 1 100.00
2	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="АРТ"/>	021 1 800.00
3	<input type="text" value="МЗБ"/>	МЗБ 900.00
4	<input type="text" value="ЧЕК"/>	ЗБИР 900.00

Пример: Продаја два артикла под шифрама 8 и 21 са ценом од 100 динара односно 800 динара респективно, при чему купац плаћа рачун кредитном картицом.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="АРТ"/>	008 1 100.00
2	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="АРТ"/>	021 1 800.00
3	<input type="text" value="МЗБ"/>	МЗБ 900.00
4	<input type="text" value="КАРТИЦА"/>	ЗБИР 900.00

6.6. Понављање продаје истог артикла (REG)

Пример: Продаја количине од 3 артикла под шифром 12 преко тастера за понављање продаје

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="АРТ"/>	012 1 15.00
2	<input type="text" value="АРТ"/>	012 2 15.00
3	<input type="text" value="АРТ"/>	012 3 15.00
4	<input type="text" value="МЗБ"/>	МЗБ 45.00
5	<input type="text" value="5"/> <input type="text" value="0"/>	50
6	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ПОВ 5.00

6.7. Продаја артикала преко бар код читача (REG)

Артикли, који су програмирани преко бар код читача, могу се продавати преко бар код читача или ручно уношењем бар кода артикла.

Пример: Продаја артикла са ценом од 20 динара, при чему купац даје тачан износ у готовини.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Прећи бар код читачем преко бар кода артикла ИЛИ притиснути тастер АРТ ЕАН/УПЦ, унети ручно бар код артикла и притиснути тастер X	АРТ 20.00
2	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ЗБИР 20.00

Пример: Продаја три артикла са ценом од 50 динара и два артикла са ценом од 15 динара , при чему купац даје 200 динара у готовини.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="X"/>	3
2	Прећи бар код читачем преко бар кода артикла ИЛИ притиснути тастер АРТ ЕАН/УПЦ, унети ручно бар код артикла и притиснути тастер X	АРТ 150.00
3	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	2
4	Прећи бар код читачем преко бар кода артикла ИЛИ притиснути тастер АРТ ЕАН/УПЦ, унети ручно бар код артикла и притиснути тастер X	АРТ 30.00
5	<input type="text" value="МЗБ"/>	МЗБ 180.00
6	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/>	200
7	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ПОВ 20.00

6.8. Сторнирање задње ставке на рачуну (REG)

Ова функција сторнира задњу ставку на рачуну. Ово је могуће урадити пре затварања рачуна.

Пример: Сторнирање последње ставке

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="АРТ"/> <input type="text" value="3"/>	003 1 20.00
2	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="АРТ"/>	012 1 15.00
3	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="АРТ"/>	021 1 800.00
4	<input type="text" value="БРИШИ"/>	021 -800.00
5	<input type="text" value="МЗБ"/>	МЗБ 35.00
6	<input type="text" value="5"/> <input type="text" value="0"/>	50
7	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ПОВ 15.00

Напомена: У случају поновљеног притиска на тастер БРИШИ, појављује се порука о грешци на дисплеју. Притиснути БР тастер и наставити рад.

6.9. Сторнирање ставки на рачуну (REG)

Овом функцијом сторнира се било који артикал унутар рачуна. Ово је могуће урадити пре затварања рачуна.

Пример: Сторнирање другог артикла на рачуну после уноса 3 артикла

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	<input type="text" value="7"/> <input type="text" value="APT"/>	007 1 50.00
2	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="APT"/>	012 1 15.00
3	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="APT"/>	036 1 13.50
4	<input type="text" value="СТОРНО"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="APT"/>	012 -15.00
5	<input type="text" value="МЗБ"/>	МЗБ 63.50
6	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="0"/>	80
7	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ПОВ 16.50

7. Управљачке функције

7.1. Приказ времена (REG)

Регистар каса у себи садржи и функцију времена и календара. Када је регистар каса у REG моду, време се аутоматски приказује после 30 секунди неактивности. Време се приказује на сваком рачуну и аутоматски се подешава.

Следећа табела показује како да се време прикаже без чекања да прође 30 секунди неактивности.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у REG позицију, затворен рачун и време од 30 секунди неактивности није истекло	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="X"/>	HH-MM-SS

Уколико се жели променити време, погледати програмирање датума и времена у поглављу 'Програмирање регистар каса'.

7.2. Регистровање уноса новца у касу (REG)

Унос новца у касу омогућује регистровање депозита унетог у касу. Депозит може бити у виду готовине, чека, кредитне картице или у виду неког другог средства плаћања. Ово се региструје у каси и издаје се нефискални рачун.

Следећа табела показује средства плаћања која се могу регистровати као унос новца.

Број	Форма депозита
1	Готовина
2	Чек
3	Кредитна картица

Пример: Регистровање уноса 200 динара у готовини и 300 динара у чековима

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у REG позицију	ПРОДАЈА/REG 0.00
2	<input type="text" value="КАСА+"/>	ПРИМЉЕНО
3	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="ЗБИР"/>	200.00
4	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="ЧЕК"/>	300.00
5	<input type="text" value="ЗБИР"/>	ЗБИР 500.00

Пример: Директно регистровање уноса 100 динара у готовини

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у REG позицију	ПРОДАЈА/REG 0.00
2	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/>	100
3	<input type="text" value="КАСА+"/>	ЗБИР 100.00

Напомена: Уколико је каса повезана са фиоком за новац, она се аутоматски отвара.

7.3. Регистровање давања новца из касе (REG)

Давање новца из касе омогућује регистровање новца изнетог из касе. Износ који се даје из касе може бити у виду готовине, чека, кредитне картице или у виду неког другог средства плаћања. Ово се региструје у каси и издаје се нефискални рачун.

Следећа табела показује средства плаћања која се могу регистровати као давање новца.

Број	Форма депозита
1	Готовина
2	Чек
3	Кредитна картица

Пример: Директно регистровање давања 200 динара у готовини

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у REG позицију	ПРОДАЈА/REG 0.00
2	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/>	200
3	<input type="text" value="КАСА-"/>	ЗБИР 200.00

Пример: Регистравање давања 300 динара у готовини и 400 динара у чековима

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у REG позицију	ПРОДАЈА/REG 0.00
2	КАСА-	ПЛАЋЕНО
3	3 0 0 ЗБИР	300.00
4	4 0 0 ЧЕК	400.00
5	ЗБИР	ЗБИР 700.00

Напомена:

Уколико је каса повезана са фиоком за новац, она се аутоматски отвара.

8. Операције у X моду

У X моду се могу извршавати следеће операције:

- режим продаје – све операције из REG мода су доступне
- приказ дневних и периодичних извештаја (види поглавље ‘Дневни и периодични извештаји’)

Пример: Подешавање X мода за режим продаје

Корак	Редослед тастера	Дисплеј	
1	Окренути кључ у X позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X)	0
2	☐ X	ПРОДАЈА/REG	0

9. Дневни и периодични извештаји

Регистар каса 'GENEKO FCA' може штампати две врсте извештаја:

- **X извештаји**
- **Z извештаји**

X извештаји су контролни извештаји и штампату податке о промету у периоду између штампања два Z извештаја. Могу се штампати више пута у току радног дана и служе за контролу промета и рада особља.

Z извештаји су извештаји који садрже податке о промету и који након штампања бришу из меморије податке одштампане на извештају тј. врше нулирање меморије. Најзначајнији од ових извештаја је ДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈ, који након штампања уписује сумарни податак о дневном промету у фискалну меморију и заузима један блок фискалне меморије.

Следећа табела показује све X и Z извештаје који се могу добити.

Извештај	X положај		Z положај	
	Периодични 1	Периодични 2	Периодични 1	Периодични 2
Одељења	1	11	1	11
Артикала	2	12	2	12
Артикала по одељењима	3	13	3	13
Финансијски	4	14	4	14
По касирима	5	15	5	15
По сатима	6		6	
Додатних артикала	9	19	9	19
По издвајању пореза		20		20
Пресек стања	10			
Дневни			10	
Аутоматско извршавање			8	

Из табеле се види да већина извештаја има два кода за извршавање: Периодични 1 и Периодични 2. Код тих извештаја Периодични 1 значи нпр. дневно читавање, а Периодични 2 нпр. недељно читавање. Период периодичности је произвољан и може се поставити у складу са захтевима корисника. Нпр. Када се жели прочитати дневни извештај одељења треба користити код из табеле за Периодични 1, а за недељни извештај одељења треба користити код из табеле за Периодични 2.

9.1. Пресек стања (X 10)

При штампању одређеног извештаја када се жели прекинути штампање, треба притиснути тастер X или окренути кључ у другу позицију.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0

Подаци који се штампају на извештају:

- подаци о ресетима регистар касе (број, датум, време и тип ресета),
- подаци о променама пореских стопа (број, датум и време промена)
- спецификација пореских стопа
- износ пореза по пореским стопама,
- вредности промета по пореским стопама
- датум и време сачињавања пресека стања
- број последњег фискалног исечка

9.2. Извештај одељења (X/Z 1/11)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X (или Z) позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0

Подаци који се штампају на извештају:

- Број одељења
- Назив одељења
- Продата количина по одељењу
- Укупан износ промета по одељењу са порезом
- Укупан износ целокупног промета са порезом

9.3. Извештај артикала (X/Z 2/12)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X (или Z) позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0

Подаци који се штампају на извештају:

- Назив артикала
- Продата количина артикала
- Укупан промет артикала

9.4. Извештај артикала по одељењима (X/Z 3/13)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X (или Z) позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="X"/>	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0

Подаци који се штампају на извештају:

- Назив артикала из одељења X
- Продата количина артикала
- Укупан промет по одељењу X
- Укупан промет артикала

9.5. Финансијски извештај (X/Z 4/14)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X (или Z) позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	<input type="text" value="4"/> <input type="text" value="X"/>	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0

Подаци који се штампају на извештају:

- Промет по пореској групи
- Укупно промет
- Број клијената

9.6. Извештај по касирима (X/Z 5/15)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X (или Z) позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	<input type="text" value="5"/> <input type="text" value="X"/>	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0

Подаци који се штампају на извештају :

- Укупан износ новца у каси разврстано по средствима плаћања (Готовина, Чек, Кредитна картица)
- Износ новца унетог у касу
- Износ новца узетог из касе

9.7. Извештај по радним сатима (X/Z 6)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X (или Z) позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	<input type="text" value="6"/> <input type="text" value="X"/>	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0

Подаци који се штампају на извештају :

- Опсег времена
- Број продаја у датом временском опсегу
- Укупан промет у датом временском опсегу

9.8. Извештај додатних артикала (X/Z 9/19)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X (или Z) позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	<input type="text" value="9"/> <input type="text" value="X"/>	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0

Подаци који се штампају на извештају :

- Назив артикала
- Продата количина артикала
- Укупан промет артикала

9.9. Аутоматско штампање извештаја (X/Z 8)

Ова функција се користи за аутоматско штампање свих извештаја дефинисаних преко кодова за програмирање 315/316.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у X (или Z) позицију	X ИЗВЕШТАЈ (X) 0
2	<input type="text" value="8"/> <input type="text" value="X"/>	01 1 100000

9.10. ДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈ (Z 10)

ДНЕВНИ ИЗВЕШТАЈ МОРА БИТИ ОДШТАМПАН БАР ЈЕДАНПУТ ДНЕВНО у Z МОДУ.

Дневни извештај обавезно садржи податке о ресетима регистар касе (број, датум, време и тип ресета), податке о променама пореских стопа (број, датум и време промена), спецификацију пореских стопа, износ пореза по пореским стопама, вредности промета по пореским стопама, датум и време сачињавања дневног извештаја, број последњег фискалног исечка пре сачињавања дневног извештаја.

Ови подаци се, након штампања, уписују у фискалну меморију регистар касе, а износи пореза и промета за тај дан се бришу из дневне меморије.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у Z позицију	Z ИЗВЕШТАЈ (Z) 0
2	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	Z ИЗВЕШТАЈ (Z) 0

Подаци који се штампају на извештају :

- подаци о ресетима регистар касе (број, датум, време и тип ресета),
- подаци о променама пореских стопа (број, датум и време промена)
- спецификација пореских стопа
- износ пореза по пореским стопама,
- вредности промета по пореским стопама
- датум и време сачињавања дневног извештаја
- број последњег фискалног исечка

Напомена:

1. Могуће је урадити 1900 дневних фискалних извештаја.
2. Када почне штампање извештаја, он се више не може прекинути.
3. Када је број преосталих дневних извештаја мањи од 50, на дисплеју се приказује упозорење.

9.11. Извештај по издвајању пореза (X/Z 20)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути кључ у Z (или X) позицију	3 ИЗВЕШТАЈ (Z) 0
2	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	3 ИЗВЕШТАЈ (Z) 0

Подаци који се штампају на извештају :

- Износ пореза по пореским стопама
- Износ промета по пореским стопама

Напомена: Извештај се не штампа уколико није урађен дневни извештај.

10. Периодични извештаји

10.1 Периодични извештај по датуму (SET 181)

Извештај о промету из фискалне меморије се може добити између два унета датума.

Пример: Штампање периодичног извештаја између 30.07.2003. и 03.08.2003.год.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију. Каса је у фискалном режиму рада.	181 NN
2	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="8"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	181 NN
3	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="7"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="X"/>	181 0
4	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="8"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="X"/>	181 0

11. Повезивање регистар касе са екстерним уређајима

Регистар касе се може повезати са више екстерних уређаја : PC рачунаром, бар код читачем и EFT-POS терминалом. Повезивање касе са овим уређајима се одвија преко три 9-пинска RS232 серијског порта. Размена података између PC рачунара и касе се одвија када се касе налази у COM моду.

Програмирање параметара комуникације се врши у SET моду користећи серију 900 кодова за програмирање, описаној у следећој табели.

Код	Функција
900	Штампање програмираних вредности за ову серију
920	Програмирање RS232 серијског порта
921	Програмирање RS232 серијског порта А
922	Програмирање RS232 серијског порта В
923	Програмирање RS232 серијског порта С

11.1. Програмирање RS232 серијског порта (SET 920)

Овом функцијом се програмира распоред уређаја на серијским портovima. Иницијално је подешен следећи распоред:

Порт А: PC - Рачунар,
Порт В: BC – Бар код читач,
Порт С: EF – EFT-POS терминал

Порт	А	В	С
Уређај	Рачунар (PC)	Баркод читач (BC)	EFT терминал (EF)

Пример: Подешавање RS232 серијског порта са следећим распоредом:
А:BC, В:PC, С:EF

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окрнути SUP кључ у SET позицију.	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="9"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	А:PC В:PC С:EF
3	Притискати тастер тачка (.) док се не појави жељени распоред.	А:BC В:PC С:EF
4	<input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

Напомена: Тастером тачка (.) се програмира жељени распоред портова. Постоји 6 могућих конфигурација портова.

11.2. Програмирање RS232 серијских портова (SET 921/922/923)

Овом функцијом се програмирају параметри RS232 серијске комуникације за сваки порт посебно. Постоји 8 програмабилних параметара обележених са А до Н и они су приказани у следећој табели.

RS232 параметри		
Брзина преноса (А)	Парност (В)	Дата, стоп бит (С)
0 = 19200	0 = нема (иницијално)	0 = 7 дата/1 стоп
1 = 9600 (иницијално)	1 = 0 парност	1 = 7 дата/2 стоп
2 = 4800	2 = непарна	2 = 8 дата/1 стоп (иницијално)
3 = 2400	3 = парна	3 = 8 дата/2 стоп
4 = 1200		
5 = 600		
6 = 300		
7 = 150		

RS232 параметри (наставак)		
Логички протокол (D)	Тајмаут Ack/Nack (E)	Тајмаут Seg.Modem (F)
0 = без CRC	(0/9999)*10 ms (иницијално=100)	(0/9999)*10 ms (иницијално=100)
1 = CRC (иницијално)		
Тајмаут сесија (G)		
(0/9999)*10ms (иницијално=0)		

Пример: Програмирање RS232 серијског порта А са следећим параметрима: Брзина преноса = 1200 (4), Парност = непарна (2), Дата/стоп бит = 8 дата/2 стоп (3), а остали параметри остају непромењени у односу на иницијалне вредности.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију.	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="9"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	921 A 1
3	<input type="text" value="4"/> <input type="text" value="X"/>	921 B 0
4	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	921 C 3
5	<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="X"/>	921 D 0
6	<input type="text" value="X"/>	921 E 0
7	Потврдити преостале параметре притискајући тастер X.	ПОСТ. (SET) 0

Напомене:

1. За програмирање RS232 порта В код за програмирање је 922, а за програмирање порта С код за програмирање је 923.
2. Уколико се жели прекинути програмирање параметара, окренути кључ у неку другу позицију.
3. Када се унесе погрешан број, каса пријави грешку. Притиснути тастер БР и наставити са радом.

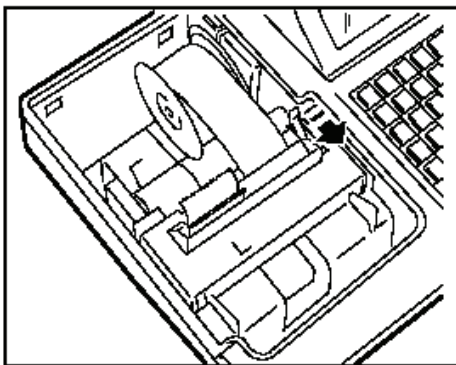
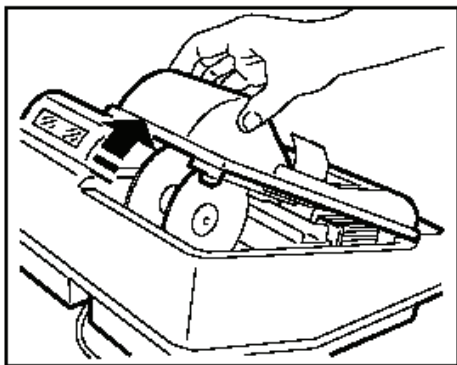
11.3. Штампанье програмираних вредности серијске комуникације (SET 900)

Ова функција штампа на папирној траци све програмиране вредности серије 900.

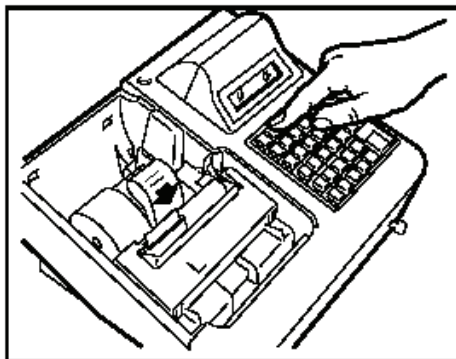
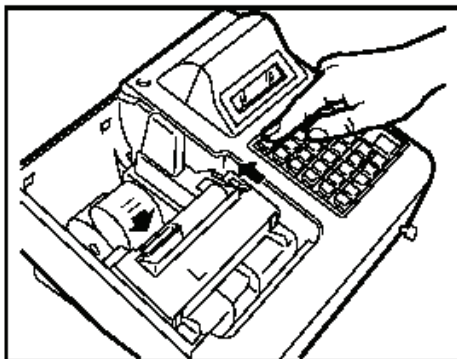
Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију.	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="9"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

12. Замена папирних ролни

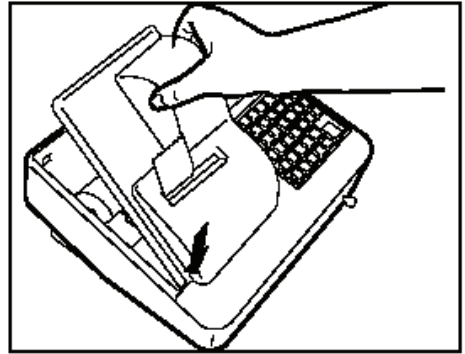
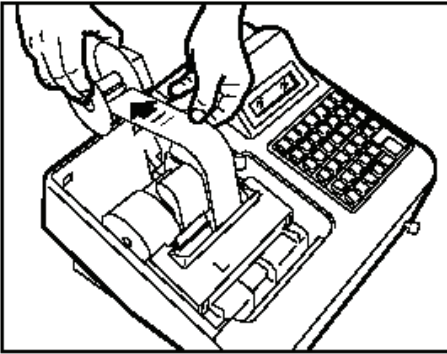
Замену папирних ролни треба извршити када се појави црвена линија на папиру. Црвена линија је индикатор да је ролна при крају.

1. Отворити поклопац штампача повлачењем у правцу стрелице
2. Уклонити поклопац штампача, померити полугу за папир, извући остатак ролне и извадити котур за контролну траку

3. Наместити траку за купца, убацити је у отвор за папир, вратити полугу за папир у закључану позицију и притиснути ТРАКА за померање папира
4. Наместити контролну траку, убацити је у отвор за папир, вратити полугу за папир у закључану позицију и притиснути К. ТРАКА за померање папира

5. Држати котур, увући крај контролне траке, наместити држач и затегнути га.
6. Вратити поклопац штампача на своје место.

Уколико је трака за купца или контролна трака при крају осим црвене линије на папиру, пријављује се и грешка на дисплеју. У овом случају при замени папирне ролне треба притиснути тастер БР да би се наставило са радом.

За аутоматско штампање заглавља на рачуну за купца при замени ролне, притиснути тастере 00 и X.

За аутоматско штампање заглавља на контролној траци при замени ролне, притиснути тастере 000 и X.

Додатак А: Промотивне поруке

1. Штампање програмираних параметара серије 200 (SET 200)

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију.	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="X"/>	ПОСТ. (SET) 0

2. Избор графичке иконе (SET 201)

Овом командом се програмира штампање графичке иконе са иницијалном рекламном поруком. Може се изабрати једна од 120 понуђених графичких порука.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију.	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	201 А 0
3	<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="X"/>	201 В 0
4	Унети број графичке иконе из опсега 1-120 и притиснути тастер X	ПОСТ. (SET) 0

3. Програмирање рекламне поруке (SET 202)

Овом командом се може мењати иницијална рекламна порука која је придружена уз графичку икону. Могуће је програмирати до 6 редова рекламне поруке.

Корак	Редослед тастера	Дисплеј
1	Окренути SUP кључ у SET позицију.	ПОСТ. (SET) 0
2	<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="X"/>	202 А 0
3	Унети прву линију рекламне поруке и притиснути тастер X	202 АТРИБУТ 0
4	Изабрати атрибут (0-3), притиснути тастер X и поновити поступак за линије 2-6.	ПОСТ. (SET) 0

/ Бул. деспота Стефана 59а /
11000 Београд

/ Тел: 011 3340-591, 3340-178 /
Факс: 3224-437

/ E-mail: office@geneko.co.rs /
www.geneko.co.rs